

15/9

Ny strid om fredskonferensen

På FN:s nyligen hållna extra möte gällde det i princip att bestämma vilka stater som skulle företräda "den ena parten" — alltså FN — vid fredskonferensen om Korea. USA genomdrev också att denna grundsats tillämpades; vid fredskonferensen skulle "på denna sida" som representanter inträda de stater som militärt deltagit i Koreakriget, varjämte bestämdes att Ryssland skulle få vara med om motparten så önskade. Detta beslut föregicks av hemliga förhandlingar och öppna debatter under ett par veckor; Ryssland verkade för att en rad stater av utpräglat neutral typ skulle inbjudas att delta och att konferensen därmed skulle få karaktären av en "runda bordskonferens", och särskilt England verkade för att i varje fall Indien — nummer ett i fråga om neutralism, följt av Sverige och några asiatiska stater — skulle få vara med. Den amerikanska ståndpunkten segrade mycket knappt, genom att den erforderliga två tredjedelsmajoriteten för valet av Indien inte uppnåddes; i sista hand drog sig Indien tillbaka från kandidaturen.

Nu har frågan kommit upp igen. På motsidan, alltså närmast Nordkorea och Kommu-

nist-Kina — med Ryssland i bakgrunden — är man inte nöjd med att ensam framträda; Kina begär hos FN, i viss anslutning till det underkända ryska förslaget, att Indien, Pakistan, Indonesien och Burma skall inbjudas att delta; självfallet föreslås också Ryssland som dylikt "neutral" deltagare. Det krävs vidare att i diskussionen om detta förslag Nordkorea och Kommunist-Kina skall få delta. Sannolikheten för att något av dessa förslag skall bifallas av FN är utomordentligt liten; ett dylikt bifall skulle i realiteten innebära att man annullerade de beslut som fattades för ett par veckor sedan. Däremot är det, antagligt att Ryssland och eventuellt andra stater begagnar förslaget som utgångspunkt för ett nytt försök att framkalla och framhäva motsättningar inom den demokratiska FN-majoriteten. Det förefaller inte otroligt att fredskonferensen aldrig kommer till stånd — vilket i och för sig inte är någon katastrof såvida vapenstilleståndet upprätthålles; några positiva resultat av betydelse är det i varje fall svårt att tänka sig vid en av så många strider föregående, av så oförsonliga motsättningar präglad "fredskonferens".

65

15/9

Eisenhower och arbetarna

Då Taft—Hartley-lagen antogs år 1947 genom samverkan mellan republikanerna och en grupp konservativa demokrater överdrev motståndarna, bland dem president Truman och de stora arbetarorganisationerna, utan tvivel dess betydelse och särskilt dess faror; ibland framställdes lagen rent av som ett försök att helt förstöra Franklin Roosevelts reformarbete på detta område och att slå ned den organiserade arbetarrörelsen. Tvisterna med anledning av lagen har i själva verket varit relativt få, och arbetarnas opposition mot den har inte varit så bitter som man vid lagens antagande kunde vänta; ett av tecknen härpå är att den nu avlidne senator Taft, lagens främste tillskyndare, år 1950 omvaldes med stor majoritet i industristaten Ohio. Det finns emellertid intet tvivel om att arbetarna i gemen är kritiska mot vissa punkter i lagen. Under 1952 års presidentvalskampanj lovade Stevenson att arbeta på dess upphävande, medan Eisenhower inför amerikanska arbetarfederationens kongress förklarade sig vilja genomföra vissa modifikationer i lagen. Någon större roll under valkampanjen spelade inte denna fråga; flertalet industriarbetare i norden röstade som vanligt på demokraternas kandidat, men Eisenhower vann också ett betydande antal röster från detta håll.

Då Eisenhower utsåg en känd fackföreningsman, Martin Durkin, till arbetsminister — den förste fackföreningsman som under 20 år haft en plats i kabinettet — ansågs detta vara ett bevis för att Taft—Hartley-lagen skulle genomgå en ordentlig revision. På denna punkt har likväl en konflikt inträtt mel-

lan presidenten och Durkin som lett till den sistnämndes avgång; tvisten påstås särskilt gälla frågan om förbudet mot "closed shops" (det vill säga rätt för en fackförening att hindra anställning av andra än medlemmar i föreningen). Durkins beslut att avgå har gillats av de stora fackorganisationernas ledare, och inom det demokratiska partiet har glädje yppats över denna utsikt till total schism mellan den republikanska ledningen och de organiserade arbetarna. Alldeles uteslutet är dock inte att något slags kompromiss kan utformas. På vissa håll har redan föreslagits att frågan om en revision av lagen skall förberedas av en opartisk kommission, vars rekommendationer skall framläggas för kongressen. På republikanskt håll är man självfallet angelägen om att hindra att konflikten blir partipolitisk, ty detta skulle innebära en betydande vinst för den demokratiska oppositionen.